

HETI Mérleg

V. évfolyam 28. szám
1995. augusztus 31.

INGYENES VÁROSI LAP • BÉKÉSCSABA

HETI Jegyzet

Iskola

Mielőtt becsöngetnek, még végiggondoljuk a szünidő legemlékezetesebb pillanatait. A kék vízű úszómedencét, a gondtalan napozást, a kellemesen eltöltött, forró nappalokat, a langymeleg éjszakákat, az utazást, a kirándulásokat, az izgalmakat... mindent, ami erőt adott a világ elviseléséhez. Agyó, Nyár! Újra úgy múltál el, mintha nem is letél volna.

Most akkor jöjjön a tanulás. Bolyongás a tantárgyak útvesztőiben. Matematika, történelem, nyelvtan, földrajz, kémia... s néha egy kis testnevelés. Előkerülnek az új tankönyvek, feltéve, hogy nem használt jegyzeteket örököltünk idősebb testvéreinktől. Az írószobákban megcsap a papírral, spirálfüzetek, rádiók, vonalzők, körzők, filcek, zsírkréták gyűlnek kosarainkba. Rajzlapot veszünk, golyóstollat, ceruzahegyezőt, hogy legalább az eszközökben kedvünket leljük. Azután jön az évnívó, rövid beszédek, szavaltatok, Himnusz, Szózat. Néhány keserű szó a sulis anyagi helyzetéről. A kréta tapintása ugyanolyan, mint tavaly, a tábla újrafestve, a padok tiszták. Akár egy álom a jó iskoláról, ahol csak a tudás a fontos. A tanterem ajtaja csukódik, a tanár elkezd a tanítást. Csupa boldogság, szeretet. Így kerek a világ.

KÁNTOR ZSOLT

Békéscsaba közvilágításának korszerűsítéséről írt alá megállapodást a közelmúltban Kelemen Sándor, a Démász Rt. igazgatója és Pap János polgármester.

Városunk közvilágítását 7951 lámpa biztosítja, melyek összteljesítménye 885,5 kW. 1988-ban elkezdődött egy program azzal a céllal, hogy a közvilágítást szolgáló lámpatesteket folyamatosan energiatakarékosakra cseréljék. 1989-től 1992-ig 27,2 millió forintot költött erre a város oly módon, hogy a megtakarításokat újabb lámpatestek cseréjére fordították. A munkálatok a források szűkössége miatt 1993-ban megszakadtak, azonban nemrégiben lehetőség adódott német szénsegélyből (amelyet energiatakarékos berendezések felszerelésére lehet felvenni) biztosítandó kedvezményes kamatozású hitel igénylésére. A fejlesztés összes pénzigénye kb. 39 millió forint, ebből 15% (kb. 6 millió forint) saját erő kell legyen, a többi hitel. A város ugyan nem rendelkezett a szükséges 6 millió forinttal, azonban a kedvezményes hitel lehetőségét a szakemberek nem akarták kihagyni, ezért a Démász Rt.-hez fordultak segítségért. Külön megállapodás született, mely

A közvilágítás korszerűsítése

szert a Démász megelőlegezi a szükséges összeget, amelyet az önkormányzat a jövő évben fizet vissza. 3781 lámpatestet érint most a felújítás, amely négy ütemben történik, s még ez év végéig befejeződik a Démász Rt. tervei szerint. Az első ütemben Gerla és Mezőmgyer, a második ütemben az első és a negyedik kerület (a Lencsési egy részének kivételével), a harmadik ütemben Jami-na, a negyedik ütemben pedig a harmadik és a hatodik kerület, valamint a Lencsési- és Kazinczy-lakótelep kerül sorra.

Szűkös időket élünk, így felmerülhet az olvasóban, hogy vajon lesz-e elég pénze az önkormányzatnak – ha még oly kedvező is a hitel – a visszafizetésre. A kérdés jogos, azonban ebben az esetben nincs ok aggodalomra, s ez számokkal is alátámasztható: ebben az évben a felújításoknak köszönhető megtakarítás 3,7 millió forint, az ezt követő három évben 12,8 millió forint lesz, s mindez a jelenlegi energiaárakon számolva (s mint tudjuk, ez csak felfelé szokott nőni, ami jelen esetben még több megtakarítást jelent).

MIKÓCZY ERIKA

Egyéves a BRMKK

Augusztus 24-én ünnepelte egyéves fennállását a Békéscsabai Regionális Munkaerő-fejlesztő és -képző Központ (BRMKK), mely a munkaerő-piaci felnőttképzés országos hálózatának nemcsak Békés megyei, de dél-alföldi központja is. Az elmúlt egy év alatt a 420 férőhelyes, 28 magas színvonalon felszerelt oktatóteremmel, műhely-lyel és laboratóriummal rendelkező intézmény 72 képzési programot szervezett közel 1400 hallgató számára – tudtuk meg Molnár György igazgatótól, aki úgy vélte, a központnak sikerült a térség gazdasági és foglalkoztatási folyamataiba beilleszkednie az eltelt időszakban.

A központ legnagyobb partnerei a munkaügyi központok, amelyek a képzések egyharmadát rendelik meg, valamint különböző gazdálkodószervezetek, de vannak egyéni megrendelők is. A hallgatók 74%-a munkanélküli (90%-uk Békés megyei), a többiek alkalmazásban állók, pályakezdők, illetve inaktívak.

(Folytatás az 5. oldalon)

Araszoljunk előre!

Tímár Imre, Mezőmegyer képviselője azok közé tartozik, akik második alkalommal is sikerrel szerepeltek az önkormányzati választásokon.

– Nagy örömmre szolgál, hogy ismételten sikerült elnyernem a mezőmegyeriek bizalmát, különösen azért, mert a választók 65,1%-a szavazott

rám. Ez megtiszteltetés, de egyben kihívás is a számomra. Megtiszteltetés, mert azt jelenti, az előző négy évben az emberek többnyire elégedettek voltak a munkámmal, és kihívás, hogy a következő négy, illetve már csak három évben is úgy kell helytállnom a közgyűlésben, hogy abból Mezőmegyernek, s így Békéscsabának is haszna legyen.

– Mezőmegyeren éppen most történt az óvoda teljes felújítása, bővítése. A következő három évben várhatók-e még fejlesztések?

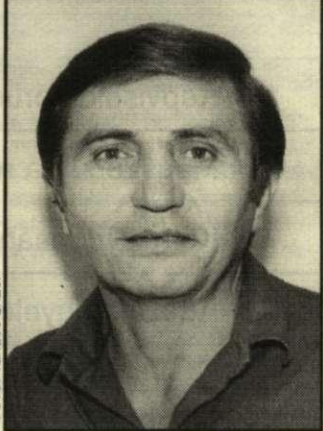
– Természetesen tekintettel kell lennünk a város anyagi helyzetére, de vannak megvalósításra váró terveink, amelyeknél nem csak a pénz a fontos. Ilyen például a közterületek, parkok rendbetétele, az Árpád tér teljes felújítása, új park az Erdő soron. Mindenképpen szeretném, ha az utak, úthálózatok további fejlesztésére sor kerülne még a közeljövőben, illetve folyamatosan olyan ütemben, ahogy ezt a gazdasági helyzet lehetővé teszi. Sajnos még mindig van olyan terület Mezőmegyeren, ahol nincs kiépített ivóvízhálózat, nagyon szeretném, ha mielőbb az ott lakók is vezetékes vízhez jutnának. Szerencsére nálunk nagy az igény arra, hogy itt, helyben tanulhassanak az általános iskolás alsós gyerekek, ne kelljen bejárniuk a város különböző iskoláiba. Ehhez azonban létszükséglet az iskola korszerűsítése. Van olyan osztályunk, amelynek tanulói a mai napig is egy 3,5 x 6 méteres volt szertárteremben kénytelenek tanulni.

– A város egészét illetően mit tart elképzelhetőnek még ebben a ciklusban?

– Sokan talán már a pusztta működéssel is elégedettek lennének, én azonban úgy gondolom, ennél szélesebb látókörű kell legyen egy képviselő. Nem lehet cél a „vegetálás”, ha a megvalósítás nehéznek tűnik, akkor is előre kell lépünk, nem pedig szépen lassan araszolni hátrafelé. Persze az önkormányzatok nagyon kiszolgáltatottak, jórészt a kormány előre nem látható döntéseitől függ anyagi helyzetük. Mégis úgy érzem, remény van a haladásra, ha lassú ütemben is, de fejlődhet, szépülhet a város. Bízom abban, hogy a Gyóni Géza utca és a Jókai utca által határolt nagy üres területen még ebben a ciklusban elkezdődik a régóta tervezett Csaba Center építése. Sokat vitatott kérdés manapság az oktatás. Végre – igaz, a kisebb gyereklétszám révén – elértük, hogy nem harmincas, negyvenes létszámú osztályok vannak, hogy ideálisabb körülmények között folyhat a tanítás és a tanulás. Azaz csak folyhatna, hiszen úgy tűnik, az oktatás anyagi lehetőségei tovább szűkülnek...

– Ön szerint honnan lehetne az oktatásba áramoltani a hiányzó pénzt?

– A mindenkori kormány feladata a befolyó összegek elosztása. Meggyőződésem, hogy van pénz ebben az országban, csak nem oda kerül, ahova kellene. Óriási pénzekről hallani, bankkonszolidációra, úgy látszik, még futja, csak a jövő nemzedékének nevelésére nem. Ebben nagyon nagy a felelőssége valamennyi választott vezetőnek, helyi szinten nekünk, önkormányzati képviselőknek kell megtalálnunk a leg-helyesebb megoldást.

TÍMÁR IMRE
képvisező

FOTÓ: VERESS ERZSI

■ **FOGADÓNAPOK.** Szeptember 1-jén, pénteken Végh László alpolgármester, szeptember 8-án Sisák Péter alpolgármester tart fogadónapot a városházán 8 és 12 óra között.

■ **KÖZGYŰLÉS.** Békéscsaba Megyei Jogú Város Közgyűlése soron következő ülését szeptember 7-én, szűrtörtökön tartja a városháza dísztermében.

■ **ALFÖLDI TÁRLAT.** A Munkácsy Mihály Múzeumban megnyílt a XXIX. Alföldi Tárlat. A kiállítás október 1-jéig tekinthető meg, hétfő kivételével naponta 10–18 óráig.

■ **SZOCIÁLDEMOKRATA JAVASLAT.** A KSZDP nevében Botyánszki György, országos alelnök juttatta el hozzánk javaslatukat, amely a következő: „A néhai Rózsa Ferenc, budapesti kommunista (1906–1942), KIMSZ KMP illegális KB-titkár, a Szabad Nép szerkesztője, a szociáldemokrata párt szétverésén munkálkodó kommunista élharcosról elnevezett békéscsabai gimnázium nevét, kérjük, változtassa meg az önkormányzat! Javasoljuk, hogy a gimnázium ezek után a néhai (1889–1976) szociáldemokrata, 1956-os forradalmár államminiszter, a magyarok emigrációs kormányfője, Kéthly Anna nevét viselje!”

■ **50 ÉVES TALÁLKOZÓ!** A békéscsabai Polgári Leányiskola 1944–45-ben végzett A és B osztályainak tanulói 50 éves találkozóztartanak 1995. szeptember 9-én, 9 órakor a volt iskolában. Osztálymegbízottak: Suchné Berberucz Julianna, Békéscsaba, Sás köz 16., telefon: 459-497, valamint Királyné Szpisják Ilona, Lencsési út 132., telefon: 456-234. További információkat tőlük kaphatnak az érdeklődők.

■ **ELKÉSZÜLT A HÍD.** Múlt hétfő óta ismét teljes szélességben járható a felújított, megszépült Oroszházi úti felüljáró. A hídon teljes burkolatcsere történt, magasított szalagkorlátot kapott a kerékpárút és a gyalogosforgalom számára kijelölt szakasz. Védőháló óv bennünket a híd két oldalán és új műgyanta burkolattal látták el a kerékpárutat és a járdát. A beruházás, amelynek a Köviép egyesület tagja, a Caementarius Kft. volt a kivitelezője, 42 millió forintba került.

■ **AZ „ÖRÖK BÉKE” HÍRNÖKEI.** A Bahá'í Nemzetközi Közösség tagjaival találkozhattak városunk lakói több alkalommal is a múlt héten. Mintegy ötven bahá'í gyűlt itt össze, több mint tizenöt nemzetiséget képviselve (angol, svéd, német, belga, luxemburgi, amerikai, kanadai, izraeli, ausztrál, maláj, dél-afrikai, holland, magyar, perzsa, arab), hogy megosszák Bahá'u'lláh, a Bahá'í Világközösség alapítója és prófétája szavait az itt élőkkel. Ennek részeként a

BÉKÉSCSABA HÍREKBEN

A város,
ahol élünk

Panacea Nemzetközi Táncsoport is ellátogatott Békéscsabára Izraelből, a Nemzetközi Világközpontból, műsorukat több alkalommal a Korzó téren, vagy például az Árpád fürdőben is láthatták az érdeklődők. Az üzenet, amelyet közvetíteni kívántak, szóban is megfogalmazódott: „Ó, világ népei! Isten hitének szeretetét és egységet kell teremtenie, ne tegyék azt ellenségeskedés és viszály forrásává... Egy fának a gyümölcsei vagytok, és egy ágnak a levelei.”

MATRIKULA

HÁZASSÁG

Guti Ilona Katalin és Császár Győző Zoltán, Kvasz Éva és Leszko Zoltán, Blahut Beáta és Papp Károly István, Halász Marianna és Tóth Attila, Egri Krisztina és Gyarmati Zoltán

SZÜLETÉS

Szabó Lajos és Kocsis Mónika leánya Laura, Doszkocs Ferenc Zoltán és Lakos Éva fia Dániel, Bánszki János Attila és Göcze Klára leánya Anna Daniella, Megyeri Gábor és Kiss Éva leánya Ivetta Éva, Schäfer Attila és Mazán Márta fia Máté, Havrán István és Albert Katalin leánya Vivien, Csanálosi Csaba és Sajhugyinnova Alisza leánya Alíz Kinga, Oláh Sándor és Lung Ágota fia Bertold, Zsilinszki Pál és Komlódi Ágnes fia Bence

Ingyenes városi lap, Békéscsaba Főszerkesztő:

Sztójcsév Szvetoszláv
Szerkesztő: Mikóczy Erika
Tipográfia: Gécs Béla
Kiadja Békéscsaba Megyei Jogú Város Közgyűlése
Felelős kiadó: Pap János, Békéscsaba polgármestere
Szerkesztőség: Békéscsaba, Szent István tér 9. 5601, Pf. 112
Telefon/fax: (66) 445-676, telefon: 452-252, telex: 83-229

Szedés: A&M Stúdió
Nyomás: Hungária-Info
Nyomdaipari Kft., Békéscsaba
Felelős vezető:
Bohus Ákos nyomdavezető
Megjelenik hetente, 27 000 példányban
Terjeszti a Magyar Posta

10 MILLIÓS FEJLESZTÉS Megszépült a megyeri óvoda

Megváltozott, hangulatos, szemet gyönyörködtető külső és belső környezetben fogadja augusztus végétől a gyerekeket a mezőmegyeri Fő Úti Óvoda. Az építési tervek még tavaly-tavalyelőtt készültek, az önkormányzat által biztosított pénzügyi fedezet nagyobb része is rendelkezésre állt, és a renkonstrukciót idén nyáron, kilenc hét alatt végezték el. Az óvoda egy új résszel bővült, megtörtént a régi épület felújítása is, amit elsősorban a növekvő gyermeklétszám, a nehéz munkakörülmények és a rossz állag tettek szükségessé.

Az új épület bekerülési költsége 8,6 millió forint; a régi felújítása, a szükséges átalakítások és eszközbeszerzések mintegy 1,4 milliót tesznek ki. Eddig 0,86 m² (!) alapterület jutott egy gyerekre, most már megközelítették az előírt 2 m²-t. Az óvoda fejlődik, az idén 82 gyereket írtak be három csoportba, és elképzelhető, hogy a következő években kicsinek bizonyulna a jelenlegi terület, ami egy újabb bővítés szükségességét vetíti előre. A tervek között szerepel egy KRESZ-park kialakítása a tágasabb udvaron, valamint a balesetveszélyes domb eltüntetése és a közeli lepusztult faház megszüntetése.

A múlt hét szerdáján megtartott első szülői értekezleten Szabó Béláné óvodavezető megköszönte Tímár Imrének, a kerület képviselőjének a fáradozását, aki az első perctől kezdve azon volt, hogy Mezőmegyernek szép óvodája legyen; szintúgy köszönetet mondott a vezető a szülőknek a segítő közreműködésért és a türelméért. Megértel!

(SZ. SZ.)

Hogy lehet itt hintázní? – álmélkodik a kislegény a Széchenyi-ligeti hinták tartótraverzei alatt. Az egykori 18 hinta közül most csak egy árválkodik (illetve csak árválkodott, a vandalizmus ezt sem kímélte, hisz időközben ez is eltűnt) rövid láncon a magasban használhatatlanul. Vége a nyárnak, de bízva a hosszú, szép őszenben, legalább pár működő hintában reménykedhetnek-e az idelátogató apróságok? Hát ez itt a kérdés...

GONDOLKODÓ

Szellemjárás

Bohókás szellempár garázdálkodott az utcánkban az éj-jel.

Először a gyerekeket látogatták végig – a régi játékokat újjávarázsolták, a sokat forgatott mesekönyveket kicserélték; távozáskor pedig mindenhol lámpát gyújtottak, és ezen az éjszakán még a csecsemők sem alhattak.

Ezután behatoltak a felnőttek álmaiba. Reggelre mindenki elcsábult, a lányok és az asszonyok teherbe estek,

és rögtön meg is szülték az utódokat, de mire magukhoz tértek, az újszülöttek mind eltűntek.

A végén benéztek a régi templomba, és szellemistenekeket festettek a falakra; a hajnali fény azonban nyomtalanul elmosta az éj alkotásait, anélkül hogy bárki is megcsodálhatta volna a pazar fantázia képeit.

Homályos emlékek, megfejtésre váró álmok szállingóznak hajnaltájt. Az utca lassan éledezik. A járdán, egy kiszáradt platánfa közelében, óvatosan kikerülöm az agyontaposott, hangyalepte kisverebet.

SZTOJCSEV SZVETOSZLÁV

A TEVAN KIADÓ ÚJDONSÁGA

LACKFI JÁNOS:

Hosszú öltésekkel

A fiatal, kiemelkedő tehetségű költő második verseskötetét adta ki a közelmúltban a Tevan Kiadó. Az értékőrző nyugatos hagyományt a nyelvfilozófia legfrissebb eredményeivel ötvöző észjárás összetéveszthetetlenül egyénített beszédmódot talált Lackfi János verseiben. Mondattörések, áthallások és áttörtelt reminiscenciák összeépítése teremt itt organikus szövegtesteket. Az arányérzék mindenhatósága azonban nem jelent kimódoltságot, a versek szépek, mondhatók, olykor lágyak és tűnődők, de mentesek a meghatottságtól és a maníroktól is.

KÁNTOR ZSOLT

FELHÍVÁS!

BÉKÉSCSABA MEGYEI JOGÚ VÁROS POLGÁRMESTERI HIVATALÁNAK adócsoportja felhívja az adózók figyelmét, hogy
az 1995. II. félévi gépjárműadó (súlyadó) és a helyi adók (vállalkozók kommunális adója, helyi iparüzési adó, gazdasági tevékenység célját szolgáló építmény adója)

PÓTLÉKMENTES BEFIZETÉSI HATÁRIDEJE

1995. szeptember 15.

Késedelmes fizetés esetén az esedékesség napjától késedelmi pótlékot kell fizetni, melynek mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része.

A nagyarányú gépjárműmozgásra való tekintettel tájékoztatjuk a gépjármű-tulajdonosokat, hogy **mindennemű változást az adóhatósághoz is be kell jelenteni.**

1. A változást követő 15 napon belül kell bejelentést tenni:

a gépjárműadó-kötelezettség esetén a gépjármű azonosító adataiban bekövetkezett változásról (pl. vásárlás, rendszám változása).

2. A változást követő 30 napon belül kell bejelentést tenni:

- a gépjárműadó-kötelezettség évközi megszűnése esetén, vagyis ha a rendőrség a gépjárművet a forgalomból kivonta;
- ha bekövetkezett a gépjárműadó mentessége (pl. muzeális értékű lett, vagy kizárólag tömegközlekedési célra használják);
- ha bekövetkezett a tulajdonos adómentessége (pl. mozgáskorlátozott lett a tulajdonos);
- ha lejárt a gépjármű ideiglenes forgalmi engedélye.

Bővebb felvilágosítás az adócsoportnál.

Cím: Békéscsaba, Dózsa Gy. u. 2. Tel.: 322-255

Ügyfélfogadás: hétfő: 8.30–12.00, 12.30–17.00,

kedd: az ügyfélfogadás szünetel, szerda: 8.30–12.00, 12.30–16.00, csütörtök; 8.30–12.00, péntek: 8.30–12.00

Köszöntöm Önöket Szent István napján, a Magyar Köztársaság állami ünnepén! 912 éve avatták szentté első királyunkat, akit a magyarság államalapító uralkodójaként tisztelünk.

A történelem során majd minden korban megemlékeztek róla keresztények s nem hívők, a magyarokkal együtt mindazon nemzetek fiai, akik ezen államiságnak köszönhetik megmaradásukat itt a Kárpát-medencében.

Szent István állama szigorú törvényeken nyugvó, de a sokféleséget tiszteletben tartó, befogadó állam volt. „Minél többféle tudást hordozó embert, szokást őrző népet engedsz letelepedni földünkön, annál erősebb lesz országunk” – intette fiát, Imre herceget a király. Magyarország sok nemzet, sokféle nép fiainak hazája államválasza óta, ahogy a kereszténység is Európa csaknem valamennyi lakójának vallása évszázadok óta.

Magyarországon sokféleképpen emlékezünk ma Szent Istvánra. Rendjén is van ez így! Egyet nem engedhetünk meg: hogy ez a nap a velünk együtt, vagy a szomszédságunkban élő népekkel szembeni hangulatkeltés napja legyen!

Az elmúlt évtizedekben sokat szenvedtek hitük, magyarságuk miatt a hivatalos elvárásoktól eltérően gondolkodók, élők. Ma Magyarországon senki sem vitathatja el, senki sem csorbíthatja jogunkat, a meggyőződésünk szerinti megszólalástól, élettől. Fel kell azonban emelnünk a szavunkat, amikor meggondolatlan politikuskok arról fantáziálnak, hogy lakosságcserevel, családok ezreinek ide-odatelepítésével, amott meg az anyanyelv használatának korlátozásával „tisztá” nemzetállamot lehet létrehozni a Kárpát-medencében. Az ilyen ezer-, meg kétezer éves államiságra hivatkozó álhazafiság lángba boríthatja verejtékünkkel felépített otthonainkat, férfiak ezreit küldheti gyilkolni és meghalni.

A szabadság addig terjed, amíg nem sérti mások szabadságát! A szólásszabadság nem jogosít fel senkit arra, hogy félelmet keltsen honfitársainkban, szomszédainkban! Magyarország ezeréves államisága történelmi tény. Nem ad ez számunkra senkivel szemben több jogot, felelősséget ró viszont mindnyájunkra. Olyan felelősség ez, melyet őseink hagytak ránk, s mi utódainkra hagyunk, itt Európa közepén.

Ezek vállalásával tiszteleghetünk igazán Szent István emléke előtt.

AZ AUGUSZTUS 20-I TÚZIJÁTÉK TÁMOGATÓI VOLTAK: Fiume Rt., Interflott Kft., Békés Megyei ÁÉV Rt., Körös Kazángyártó, Számprog, MB Plaszt Bt.

PAP JÁNOS polgármester

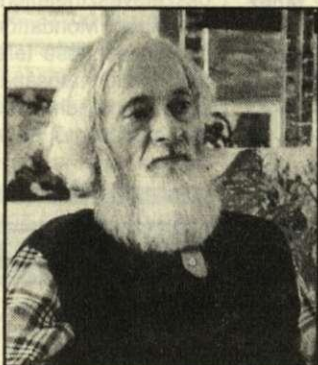
augusztus 20-i ünnepi beszéde

Vágréti János a teljesség ígézetében és bűvöletében élő, „igazi művet” létrehozó „igazi művész”, aki mindig tudatában – büszke öntudatában – volt annak, hogy amit tesz, az valójában misszió, teremtő küldetés!

Festészetében a lírai absztrakciót, a rejtőzködő figurativitást, a faktúrák, fedő és fedett rétegek tiszta festőiségét, a csak rá jellemző színfényvel felkent képmetaforákat ma már konzervatívnak tűnő igényességgel valósítja meg. Alkotásaiban a tének, a figuráknak és tárgyaknak határozott szín-rajzi karakterük van, amelyet aztán laza, szabad gesztusokkal felvitt színfoltok oldanak fel. Amilyen fontosnak tűnik kezdetben a téma, a kijelölt jelenségek köre és viszonya, úgy veszt jelentőségéből az alkotás folyamatában, miközben a szó szoros értelmében vett festői szempontok kerülnek előtérbe. A köztet – teremtő – állapotban előfordul, hogy egész motívumok, képrészletek tűnnek el a faktúra alatt, de nem véglegesen. A képtér más tartományában pedig a vonalak síkjából imaginárius tereket, sugárzó sejtéseket teremt. A létezés erővonala befelé csavarodik, mint a kagyló, amiben a tökéletes forma és színigazságok rendszere húzódik meg, ahol nembeni énünk alázatában minden ember testvér.

Így volt ez korábban is, amikor a magányos szellem szárnyalását tényérmi faházba szorította a szükség, és így van ez ma is, amikor tágas világos műtermében vallatja minden életet dorgát. Ki ez a törekény, apostoli tekintetű festő próféta? A személyiség mely részében rejtőzik lényének csontba burkolt gyöngye? Lehetséges-e, hogy a festői lét talán nem más, mint folytonosan megújított szindisziparáció, vagy a tudatunkat előfeltételező lelki aktivitás azon része, mellyel e képi teremtő látványt létrehozza?

VILÁGA

Vágréti János

Vagy e gyöngy burka színes, titokzatos külső (maszk) csupán, s a festő tehetsége nem volna más, mint ezen maszk cserélgetése?!

Vágréti festett képi világa nem a testen (és nem is a lelken) csüngő tarka jelmez viselője! Arcai képstációkon át a teremtésmény feszültségét hordozzák, nála a „formába öntés” a megsemmisüléstől óvja meg. Elhihetjük-e neki, hogy a lét legmélyebb feszültségteridejében jár? Aki az öntörvényűség belső útjait olyan izzó szín-, formastruktúrákban jeleníti meg, annak vizuális makrokozmoszában minden maszk lehullik. Eképp – igazmondásának valóságában – nem mi vagyunk életfolyásunk eseményhalma között a változékonyak, hanem a minket körülölelő-szorító létezés megsemmisítésünkre szerveződött erővonalai azok! Védekező hátrálásainkban eltévelyedtünk! Ezedig abban az elvi hitben éltünk, hogy a lét egyetlen „királyi” feszültsége a van és nincs sarokpontjai között feszül, fenyegetettségnél létfélelmére visszavezetve.

Vágréti vizuális szemlélete nem kizárólag erre az egyetlen alaphelyzetre vezethető

vissza. Műveinek értelmezésekor minduntalan a különbözőségekből eredő hitelesség metafizikai valóságának az eltérése ragad meg bennünket, már-már barokkos teljességgel. A romantikus „bensőséggessé” áhítatában a fájdalom mint érzés, mint létérzékelés csaknem az elviselhetetlenségig fokozódik, ennek „színrémülete” mindig azonos forrásból fakad, és csak a megfeshetőség érdekében alakítja különbözővé saját arcát. A vásznanakon az én legvéresebb sebeit tárja elének, elvakarva csontig (Veronika kendője), miközben mozgást, hullámozást érzékelünk, a színellentétek jóval ősbibb módján; a „belül” élő fehér fény sugarai szállnak fel a tisztaság felé törekedve.

Mindezekből következik, hogy a Vágréti-művek egyik éltetője a belőlük kisugárzó hit ereje. Nem valamely kodifikált dogmarend vizualitásáról van szó, habár legtöbb alkalommal a konkrét motívumokban a katolikus megváltás ikonográfiai elemei rejtőzködnek. Miért e tiszta s etikus értékrend nem kap nagyobb lehetőséget? Miért hiányoznak a megbízatások? Miért van, hogy az életmű legszebb darabjai nem a hazai, hanem a külföldi gyűjteményeket gazdagítják? Hogyan kerülhet helyére az értékrend addig, amíg nem tudatosulhat egyértelműen, hogy a műveit, alkotásait szemlélő nézők gazdagabbak, boldogabb emberek lesznek, mint azok, akik kívül rekednek ezen? Mindenki-nek személyre szóló „ablaka” van. A művésznek nem lehet más szerepe, lehetősége, minthogy saját nézőpontját alkotásaiban felkínálja nekünk, nézőknek. E sokat tapasztalt bölcséleti festő műveiben szinte tapintathatóvá válik a transzcendencia, a művészet azon csodája, amelyben néhány szín és forma a szellem végtelen változatosságát idézi elének!

SZILÁGYI ANDRÁS

NEM SIKERÜLT BEJUTNOD FŐISKOLÁRA, EGYETEMRE? MUNKAHELYET SEM TALÁLTÁL MÉG?

Biztosítsd már most a jövő évi továbbtanulási, illetve elhelyezkedési esélyeidet a Dél-Alföld legkorszerűbb felnőttképzési intézményében!

A békéscsabai regionális képző központ az alábbi szakképzettséget és felsőfokú továbbtanulási lehetőséget egyaránt biztosító önköltséges képzési programokat indítja:

- **Mezőgazdasági piacgazdász (integrátor)**
- **Környezetvédelmi szakelőadó**
- **Településfejlesztési szakelőadó**
- **Kisvállalkozások gazdasági ügyintézője**
- **Pedagógiai asszisztens**

Az intenzív képzés sikeres befejezése a felvételinél előnyt jelent a szarvasi és a mezőtúri főiskolák megfelelő szakirányain, ahol tanulmányaidat a továbbiakban is beszámítják. Regisztrált munkanélküliek meghatározott képzését egyedi elbírálás alapján a munkaügyi központ területileg illetékes kirendeltsége támogathatja.

Jelentkezési határidő: 1995. szeptember 11.

Pályakezdők részére angol és német nyelvi képzéseket, valamint magyar és történelem tárgyakból felvételi előkészítőt is szervezünk!

Tanácsadóink várják jelentkezésedet a Regionális Munkaerő-fejlesztő és Képző Központban, Békéscsabán, a Kétegyházi út 1. sz. alatt, vagy a 66/445-040-es telefonon.

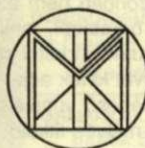
Egyéves a BRMKK

(Folytatás az 1. oldalról)

Az első felmérések azt mutatják, hogy a képzésben részesülők közel kétharmada el tudott helyezkedni, ami nagyon jó aránynak mondható. A képzések egy részét központi és pályázati pénzekből finanszírozzák, de vannak önköltséges tanfolyamok is. A képzések 1-2 hónaptól 12-14 hónapig tartanak, a tanulók 31%-a országosan elismert bizonyítványt kap, míg a többiek egyéb képesítést, BRMKK-bizonyítványt szereznek.

A jövőt illetően arra törek-szenek, hogy 2000-re növekedjen a hallgatók száma. Új képzések bevezetését is tervezik, de elsősorban a már bevált programokat szeretnék folytatni. Mivel egyre nő a pályakezdő munkanélküliek száma, illetve azoké, akiket nem vettek fel főiskolára vagy egyetemre, az ő részükre is biztosítanak esély-növelő képzéseket, továbbá speciális rétegekhez tartozók számára kínálnak elhelyezke-dést segítő tanfolyamokat (bűn-tetés-végrehajtás alatt állók, sorkatonák, cigány fiatalok).

(H. M.)

Az Évtizedforduló programja A MEGYEI KÖNYVTÁRBAN

1995. szeptember 15-25-ig

(AZ INTER-EURÓPA BANK TÁMOGATÁSÁVAL)

- 15-én** *Ki nyer ma?* – a Magyar Rádió helyszíni közvetítése a zenei könyvtárból 12.30-kor.
- 18-án** a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola rézfúvós quintettjének koncertje 14 órakor az előcsarnokban. A FAK képzőművészeti tagozata kiállításának megnyitója 14.30-kor. *Csillagos kelmék lógnak az égből...* – Az ember és a kozmosz kapcsolata versekben. Találkozó Kiss Anna költővel 15.30-kor. A *keresztregény-sorozat* eredményhirdetése, díjátadás 17 órakor. A *Csillagászati hét* megnyitója, Zombori Ottó csillagász előadása 18 órai kezdettel.
- 19-én** Piros Ildikó és Hegedűs D. Géza zenés irodalmi estje Szentirmai Ákos közreműködésével 18 órai kezdettel. Belépődíj: 300 Ft.
- 20-án** Aprók táncháza alsó tagozatosok részére 14 órai kezdettel. Vezeti: Kurtucz Borbála. Zene: Falusi László, Lipták Dániel, Paulik László. A zeneszerző verseny eredményhirdetése, díjátadás 15 órakor. A Creative Art Jazz Trió koncertje 19.30 órai kezdettel: Vukán György (zongora), Berkes Balázs (bőgő), Balázs Elemér (dob). Belépődíj: 300 Ft.
- 21-én** Gyermekrajzverseny óvodások részére 10 órától. Békéscsabai szlovák népdalok... – be-mutató és daltanulás felső tagozatosok részére 14 órai kezdettel. Előadó: Ocsovszki Ildi-kó. A diákpolgármesterek nyilvános beszélgetése a város vezetőivel 15 órai kezdettel. *Szabaduljunk meg az utókortól...* – Békés megyei alkotók irodalmi estje 19 órai kezdettel.
- 22-én** Lipták Pál festőművész kiállításának megnyitója 14 órakor. *Márai napló...* – Bálint And-rás összeállításában és előadásában 19 órai kezdettel. Belépődíj: 200 Ft.
- 23-án** *A Nap és Hold elrablása...* – a Figurina Animációs Kiszínpad előadása 11 órai kezdet-tel. *Rege a csodaszarvasról...* – batikolás keretjátékkal 14 órai kezdettel. Vezeti: Lukács Judit és Kissné Balla Krisztina. *Fele sem igaz...* – játékos családi vetélkedő 15 órai kez-dettel.
- 25-én** *Síppal, dobbal, nádihegedűvel...* – a Békés Banda műsora a soknemzetiségű Békés me-gye népzenejéről, a hangszerekről óvodás nagycsoportosok részére 10 órai kezdettel. *A teljesség felé...* – Gryllus Dániel Weöres-estje 19 órai kezdettel. Előadják: Zsurzs Kati, Gryllus Dániel, Sárközy Gergely. Belépődíj: 200 Ft. A belépődíjas rendezvényekre jegyek korlátozott számban csak elővételben, szeptember 11-16-ig a ruhatárnál válthatók!
- 26-án** a könyvtár zárva tart!

Jóka Színház **Műsorterv** az 1995/96-os évadra

Felnőttbérletben:

Henrik Ibsen: *A nép ellensége* – dráma
Schönthan–Keller: *A szabin nők elrablása* – zenés bohózat
Csiky–Fényes: *Kaviár* – zenés vígjáték
Kálmán Imre: *Cirkuszhercegnő* – operett
Makrai–Usztics: *Rózsák, szerelmek* – musical (ősbemutató)

Gyermekbérletben:

Fazekas Mihály: *Ludas Matyi* – mesejáték
Ungár Tamás: *Mihók, a bolondos* – burleszk gyermekeknek (ősbemutató)

Műsoron marad:

Déry–Presser–Adamis–Pós:
Képzelt riport egy amerikai popfesztiválról – musical
Kálmán Imre: *Marica grófnő* – operett

Bérletek válthatók a színház szervezőirodájában (Békéscsaba, Andrássy út 1., telefon: 66/441-527). A régi bérletesek 1995. szeptember 8-ig újíthatják meg bérleteiket!

SEPTEMBERI MŰSORNAPTÁR

12. kedd	<i>Képzelt riport egy amerikai popfesztiválról</i>	Bérleten kívüli előadás	19 óra
13. szerda	<i>Képzelt riport egy amerikai popfesztiválról</i>	Bérleten kívüli előadás	19 óra
14. csütörtök	<i>Képzelt riport egy amerikai popfesztiválról</i>	Bérleten kívüli előadás	19 óra
15. péntek	<i>Képzelt riport egy amerikai popfesztiválról</i>	Bérleten kívüli előadás	19 óra
16. szombat	<i>Képzelt riport egy amerikai popfesztiválról</i>	Bérleten kívüli előadás	19 óra
19. kedd	<i>Marica grófnő</i>	Bérleten kívüli előadás	19 óra
20. szerda	<i>Marica grófnő</i>	Bérleten kívüli előadás	19 óra
21. csütörtök	<i>Marica grófnő</i>	Bérleten kívüli előadás	19 óra
22. péntek	<i>Marica grófnő</i>	Bérleten kívüli előadás	19 óra
23. szombat	<i>Marica grófnő</i>	Bérleten kívüli előadás	19 óra

Az előadásokra jegyek már válthatók a szervezőirodában.

BÉKÉSCSABA MEGYEI JOGÚ VÁROS ROMÁN KISEBBSÉGI ÖNKORMÁNYZATA

felhívással fordul a város minden olyan családjához, amely
óvodáskorú, vagy általánosiskolás-korú gyermekét

fakultatív román nyelvre szeretné taníttatni.

Erre vonatkozóan 1995. szeptember hónaptól szervezett formában
lehetőség adódik.

A román oktatás díjmentes.

Bővebb felvilágosítást Békéscsabán, a Szabadság tér 11–17. sz.
alatt adunk, minden hétfőn 15–17 óra között, a 447-247-es tele-
fonszámon, illetve személyesen.

Ügyintéző: Juhász Tivadar képviselő, szervező.

A jelentkezés határideje: 1995. szeptember 15.

BÉKÉSCSABA MEGYEI JOGÚ VÁROS ROMÁN KISEBBSÉGI ÖNKORMÁNYZATA

a város román nemzetiségű, vagy egyszerűen csak
Romániával üzleti kapcsolatban álló vállalkozók részére
kedvezményes, klubszerű

román-angol nyelvtanfolyamot szervez.

A tanfolyam heti 2 x 2 órában bonyolódik és teljes időtartama
25 hét (kb. 100 óra).

Ezen tanfolyam elvégzésével a vállalkozók kellő nyelvi jártasságra
tehetnek szert az üzleti kommunikáció fenntartásához.

Bővebb felvilágosítást minden hétfőn 15–17 óra között,
a 447-247-es telefonszámon, vagy Békéscsabán,
a Szabadság tér 11–17. sz. alatti hivatalban személyesen
vagy írásban adunk.

A tanfolyam díja: 10 000 Ft/fő.

Szervező: Juhász Tivadar képviselő.

A jelentkezés határideje: 1995. szeptember 15.

HETI MOZIMŰSOR

1995. augusztus 31. – szeptember 6.

PHAEDRA MOZI NAGYTEREM

15.45 óra: Walt Disney: CSIPKERÓZSIKA
(magyarul beszélő amerikai rajzfilm)
17.45, 20.00 és 22.00 óra: Val Kilmer • Jim Carrey • Nicole Kidman •
Tommy Lee Jones: MINDÖRÖKKÉ BATMAN
(amerikai film)

PHAEDRA MOZI KISTEREM

17.00 óra: Walt Disney: CSIPKERÓZSIKA
(magyarul beszélő amerikai rajzfilm)
19.00 és 21.00 óra: Winona Ryder • Ethan Hawke:
NYAKUNKON AZ ÉLET / REALITY BITES
(amerikai film)

PHAEDRA MOZI KAMARATEREM

18.30 óra: Tom Hanks: FORREST GUMP
(magyarul beszélő amerikai film)
20.30 óra: Bruce Willis • John Travolta:
PULP FICTION / PONYVAREGÉNY
(amerikai film)

HETI FILMAJÁNLAT

**Winona Ryder • Ethan Hawke:
NYAKUNKON AZ ÉLET**

1994-et írunk. Diplomaosztás napja van, és Lelaina Pierce
most teszi első lépéseit a nagybetűs Életbe. Sajnos úgy tűnik
azonban, hogy a jövője elköltözött, és nem hagyta meg az új
címét...

Lelaina a diplomája mellé kap egy hitelkártyát, egy hasz-
nált BMW-t és állást a helyi tévénél.

Mindez azonban nem az, amiről álmzott. Készít egy vi-
deo-filmet a barátairól, amivel esetleg elindulhat, ha kész
kompromisszumokat kötni saját magával. Közben választania
kell, hogy szívét kinek adja – Michaelnek, a megnyerő mo-
dó-
rú, biztos fellépésű yuppie-nak, vagy régi barátjának, a cini-
kus, érzelmeit mélyen titkoló Troynak...

FIGYELEM!

A CSIPKERÓZSIKA és a MINDÖRÖKKÉ BATMAN című filmek
továbbra is műsoron!

„Az anyukám azt mondta, hogy az élet olyan, mint egy nagy pizza, nincs
olyan nap, hogy ne ehethél belőle legalább egyet. Mondjuk én a ham-
burgert is nagyon szeretem, meg a finom csirkefalatokat is. Hmmm, ja!
Most már házhoz is szállítják. Telefonon lehet megrendelni, a 326-421-es
számon.”

CSIRKEFOGÓ GYORSÉTKEZŐ

- Csirkefalatok
- Hamburgerek
- Frissensültek
- Köretek, saláták, desszertek
- Üdítők
- Jede meleg italok

MOZI PIZZÉRIA

- Pizza
- Pincho
- Flekkenburger
- Calzone
- Muffins
- Üdítők

Hétfő–szombat: 11.30–15.00-ig, 18.00–23.00-ig

KISZÁLLÍTÁS KISMOTORRAL 69 Ft!

„Az élet nem habos torta, hanem egy pizza, egy igazi mozi pizza”

(VIRÁG ÁRPÁD JR.)

ÉPÍTKEZŐK, FIGYELEM!

**Lakó- és középületek
tervezése, kivitelezése.**

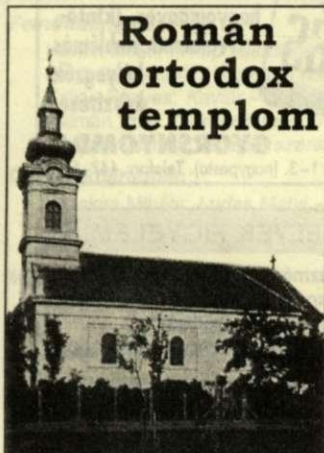
Érdeklődjön a következő telefonszámokon:
66/328-195, 326-421.

LBL Kft.

5600 Békéscsaba, Irányi u. 10.

Román ortodox templom

ARCHÍV FOTÓ - 1923

Báró Harruckern J. György lakossági betelepítésekor kerültek Erdélyből, Aradról görögkeleti román ortodoxok megyénkbe és Csabára. A meglévő csabai evangélikus és katolikus egyházak után harmadikként alakult meg és szerveződött 1820-ban önálló közösséggé az alig több mint 600 lélekszámú Román Ortodox Egyház.

A nehezen induló egyházi élet csak a harmadik lelkész, Vásárhán Miklós vezetése alatt erősödött meg – ekkor határozták el templomuk felépítését a hívek adományaiból. A városból kapott telken 1837-ben felépült a késői barokk stílusú, zsindelyes tornyú templom. A szentelését a következő évben Rácz Geraszin megyéspüspök végezte. Ekkor helyezték el először a torony gömbjében az utókor számára a fontosabb adatokat és írásokat. A hívek és a más vallásúak anyagi segítségével a templom mellett felépült az iskola. Első tanítója, Bara Döme 35 évig szolgálta az egyházat, tanított magyarul, románul és németül a népes iskolában.

Ismét a hívek áldozatkészségéből 1878-ban teljesen felújították az egyhajós homlokzati tornyú templomot. Bádoggal fedték a tetőt és a tornyot, melynek hegyét glóbuszos keresztel ékesítették. A restaurált épületet ünnepség keretében Mecán János püspök szentelte fel.

A fél évszázad alatt többször megrongálódott templom kerestjét 1928 nyarán teljesen újra, bearanyozottra cserélték. A szentelési aktust Comea Si-meon, battonyai lelkész végezte.

Az első világháborút követő zavaros idők megnehezítették az egyház életét. Pezsdülést 1929-ben Bottó György lelkész munkálkodása hozott. A második nagy világhégés után ismét nehéz idők jöttek az egyházra és 1952-től már istentiszteletet sem tartottak a templomban. Hosszú ideig tartó felújítás után 1995. augusztus 19-én harmadszor szentelték újjá a közel 160 éve épült templomot.

A szertartást dr. Timotei Serviciu aradi püspök és Árdeleán Pál vikárius végezte. Az istentiszteletre összegyűlt hívek, más egyházak és a kisebbségi önkormányzatok képviselői előtt beszédében Pap János, Békéscsaba polgármestere felidézte a csabai ortodox egyház küzdelmes történetét. Grósz György, a békéscsabai román kisebbségi önkormányzat elnöke román nyelven szolt a megjelent sokasághoz. A békéscsabai román ortodox templom a szertartásos újrászenteléssel három évtized után a Gyulabau Kft. által szépen felújítva újra fogadja a híveit.

GÉCS B.

A román ortodox templom a Bartók Béla út és Petőfi utca sarkán ma

FOTÓ: GÉCS B.

TÖREDÉK TÖRTÉNETEK

MÚLTJÁBÓL

CSABA LEGELŐI – CSABA VEZETŐI ANNO 1800...

...A Békésvármegye területére bevándorlók, – báró Harruckern bölcs és méltányos elbánása és előzékenysége mellett – rövid pár tized alatt úgy szaporodtak, hogy ott, ahol 50–60 év előtt alig egy-egy füstös pásztorkunyhó, örményszállás vagy egy-egy major állott, – 15 majdnem új község szinte mérhetetlen nagyságra emelkedett.

A török és magyar vértől öntözött, kipihent föld egyszeri szántásra is dusan termett – s a föld oly bőven volt, hogy különösen eleinte a földműves ott szánthatott és kaszálhatott, ahol neki tetszett, a gulyabeli jószág pedig olyan magas fű és kaszálkon legelt, hogy deleléskor az ökröknek csak cimeres szarva látszott ki. De amint a lakosság szaporodott, olyan arányban fogyott a föld, legelő és kaszáló is alóluk, – s a pusztákat bérlo és marhakereskedő örmények és parasztság egymást kezdte nyomni és egymás elől szedni el a legelőket.

Csaba közlakossága is megérezte e nyomást s bérletek által pótolták a fogyatkozást.

Már 1800. április 20-án nagy gondban gyülekezett össze az előljáróság és tiszteletreméltó érdemes gazdák határozni afelett, hogy a csordák és ménesek melyik legelőkre hajtassanak ki?

Elhatározatott, hogy 3 ménes és 2 csorda és pedig a trhani és felvégi a kigyósi pusztára és Gerlára, az alvégi Gerendásra, Hosszúkutra stb. hajtassanak.

Nagy gond is volt az akkor, mert a jószágnevelés nemcsak szűkség, de fő pénzjöveldelmi forrása is volt a jobb módú gazdáknak.

Csabai emlékszempontról érdemes feljegyezni, kik voltak akkor Csabán a vezetők és kik voltak a lejobban érdekelték, akiket az előljáróság az értekezletre meghívott.

Igy vagyon írva: Pán Richtár (Bíró úr) Géts Mihály, Törvénybíró úr Kessjar Mátyás, Esküdtek: Csinyik Márton, Hentes János, Bottyánszky György, Rajtár Pál, Zahorán András, Aradszky János, Gyebrovsky Pál, Soucz Pál, Laurincz Mátyás és Bencsik János nagyérdemű lakostársak: Drjenyovszky János, Zahoran Márton, Runa András, Kitka György, Bodonyi András, Lipták János, Zsibrita András, Kaczko Mátyás, Medovarszky Pál, Kovács Faber János, Mazan Ádám, Saloamun Mátyás, Zsilinszky György, Petrovsky Péter és Mátyás, Bjelik Pál, Hrtka Mátyás, (evang. lelkész volt: Milecz Mihály (1785–1815) r. kath. Gracszai Imre (1795–1801).

Íme itt láthatjuk Csabának 122 év előtti vezető embereinek névsorát. Ezek a családok legnagyobbbrészt ma is megvannak még?

Valjon 100 év múlva (írta 1923-ban Fábry Károly Csaba történetírója) hogy fog festeni az ilyen névsor...

Az egykori csabai gazdag állatállományt bizonyítandó, a tehéncsorda az ötvenes évekig – 150 esztendőn át – bandukolt kigyósi, Gyulai úti (repülőtér) dűsfűvő legelőkre.

A történetírói kérdésben feltett 100 évből ezeddig hetvenkettő pergett át az idő rostáján. De a fenti elődök tisztos családnéveit viselő kesei utódok bőséggel élnek a városban. Csak a történelmi história okán kívánczik ide a hajdani előljárók felsorolásához – közel két évszázad elmúltával – Békéscsaba Megyei Jogú Város képviselő-testületének mai névsora.

Polgármester: Pap János. Alpolgármesterek: Sisák Péter, Végh László. Jegyző: Simon Mihály. Tanácsnokok: Hanó Miklós, Takács Péter. Képviselők: Galisz Géza, Hankó András, Hídeg András, Hrabovszki György, Mészáros Gábor, Molnár Zsolt, Szakál János, Szilvász Ferenc, Tóth Károly, Futaki Zoltán, Klampeczki Béla, Pádi Zoltán, Velkey Gábor, Beraczka János, Gajdos Katalin, Kerekes Attila, Tímár Károly, Vízhányó László, Domokos László, Ferenczy Attila, Kis Sándor, Kutyej Pál, Tímár Imre, Vécsei László.

SZERKESZTI: GÉCS BELA